

Joensuun Vihreä valtuustoryhmän valtuustoaloite lisätoimenpiteistä vieraslajien torjunnan tehostamiseen

KV 26.05.2025 § 61

Joensuun Vihreä valtuustoryhmä jätti 26.5.2025 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen lisätoimenpiteistä vieraslajien torjunnan tehostamiseen.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KRAKLK 26.08.2025 § 96
988/00.02.00.03/2025

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 2.6.2025 lähettää asian kaupunkirakennepalveluihin valmisteltavaksi.

Joensuun Vihreä valtuustoryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen lisätoimenpiteistä vieraslajien torjunnan tehostamiseen. Aloitteen mukaan nykyiset torjuntatoimet eivät ole riittävät vieraslajien torjunnalle ja valtuustoryhmä ehdottaakin, että torjuntatoimien tehostamiseksi Joensuussa otettaisiin torjuntatyössä käyttöön joukkoistaminen. Joukkoistamisen työkaluksi valtuustoryhmä ehdottaa Crowdsorsa-mobiilipeliä, mitä monet kunnat ovat vieraslajien torjunnassa käyttäneet. Joukkoistamisen lisäksi valtuustoryhmä huomauttaa, että vieraslajien torjuntaan tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota maankäyttöön ja rakentamiseen liittyvissä hankkeissa. Maankäytön ja rakentamisen yhteydessä tulisi ottaa käyttöön seurantajakso, jolloin vieraslajien esiintymistä tarkkaillaan tehostetusti ja torjuntatoimiin ryhdyttäisiin heti esiintymien ilmaantuessa. Joensuun Vihreä valtuustoryhmä ehdottaa tehostetun seurannan pilottikohteeksi Hammaslahden puretun terveysaseman tonttia.

Joensuun vieraslajien torjuntatyötä on toteutettu kaupungin vieraslajilinjauksen mukaisesti (Kraklk 20.10.2020 §170), jonka mukaan torjuntatyö painotetaan koskemaan vieraslajeista erityisesti jättiputkea, jättipalsamia ja kurturuusua. Torjuntakohteiden valikoitumiseen vaikuttavat alueen ympäristönsuojelulliset erityispiirteet, alueen käyttötarkoitus ja alueen rakentuminen. Ensisijaisesti torjuntakohteita ovat Natura-alueet ja luonnonsuojelualueet sekä niiden lähialueet. Yleisessä käytössä olevat alueet ovat niin ikään tärkeitä torjuntakohteita mm. jättiputken terveydelle haitallisten ominaisuuksien vuoksi ja myös vieraslajien todennäköisemmän leviämisen vuoksi. Vielä keskeneräisillä ja rakentuvilla alueilla torjuntatoimien suorittaminen on melko yksinkertaista ja kustannustehokasta.

Joensuussa vieraslajien torjuntaa on tehty liikennealueiden ja yleisten alueiden hoidon yhteydessä, sekä osana kuntouttavaa työtoimintaa. Kaupungin kesätyöntekijät ovat myös tehneet ohjatusti jättipalsamin kitkentää. Lisäksi kaupunki on avustanut ja organisoinut vieraslajitalkoita. Kolmannen sektorin toteuttamat kitkentätalkoot ovat niin ikään olleet merkittävässä roolissa Joensuun vieraslajien torjunnassa.

Kaupungin asiantuntijoiden näkemysten mukaan torjuntatyö on riittävää nykyiset resurssit huomioiden. Vieraslajien hävittämistä on saatu tehostettua ohjauksen ja

pitkäjänteisen torjuntatyön tuloksena. Tuloksia on saavutettu erityisesti jättiputkiesiintymien kanssa. Kaupungin omissa rakennusurakoissa vieraslajiesiintymien ehkäisemiseksi on tarkennettu määräyksiä maa-ainesten käsittelyssä.

Suomen ympäristökeskuksen asiantuntijan mukaan joukkoistaminen on hyvä työkalu kartoittaa vieraslajien esiintymät ja kasvupaikat. Vieraslajien hävittämiseen Crowdsorsan kaltaiset joukkoistamisen työkalut ovat kuitenkin tehottomia, sillä vieraslajien hävittäminen edellyttää pitkäjänteistä ja monivuotista torjuntaa samalla paikalla, eikä tämä yleensä toteudu joukkoistamisen työkalujen avulla.

Kaupungilla on hyvät tiedot nykyisistä vieraslajien esiintymispaikoista ja nämä on merkitty paikkatietopohjaiseen vieraslajiportaaliin. Tunnistettuihin kohteisiin ohjataan tarvittavia toimenpiteitä tai ne ovat tulossa torjuntaan resurssien puitteissa. Pitkällä tähtäimellä joukkoistamisen työkalulla ei saavutettaisi merkittäviä hyötyjä vieraslajien torjunnassa.

Valmistelijat: yhdyskuntainsinööri Laura Koskela
viherasiantuntija Jaana Mähönen
ympäristönsuojelupäällikkö Aino Heikura

Kaupunkiympäristöjohtajan päätösehdotus:

Kaupunkirakennelautakunta päättää

päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se antaisi edellä kirjoitetun vastauksen valtuustoaloitteeseen vieraslajien torjunnan tehostamisesta.

Päätös:

Keskustelun aikana Terhi Savolainen ehdotti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Katja Kolehmainen kannatti Savolaisen tekemää ehdotusta.

Kaupunkirakennelautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.